

PLEINC
COACHT CULTUUR

SAMEN, STERKER

VERSTERKING LANDELIJKE INFRASTRUCTUUR AMATEURKUNST 2025

INHOUD

INLEIDING

Plein C profiel

5

Probleemanalyse

6

Geleerde lessen

7

Ambities Noord-Holland

8

PROGRAMMALIJNEN

Talentontwikkeling

11

Netwerken

14

Deskundigheidsbevordering

16

Effecten programmalijnen

17

RANDVOORWAARDEN

Partners

19

Monitoring | evaluatie

21

Borging

21

Communicatie

21

Doelgroepen

22

Codes

22

BIJLAGEN

INLEIDING

Samen voor een creatieve generatie.

Iedereen in Noord-Holland, van amateur tot professional, heeft recht op cultuurdeelname. Kunst en cultuur creëren weerbare, zelfredzame inwoners en dragen op sociaal-maatschappelijk en economisch vlak bij aan een sterke provincie. Maken en meemaken van cultuureducatie in de nabije omgeving vindt Plein C dan ook van levensbelang.

Amateurkunst verkleint verschillen en vergroot kansen. Amateurkunst geeft een podium aan onze verhalen, van vroeger en van nu. Amateurkunst maakt van een wijk een gemeenschap en van een groep individuen een sterke samenleving. Koren, fanfares, toneelgezelschappen en eigentijdse initiatieven als hiphopcrews, spoken word events en buurtprojecten zijn essentieel om dorpen en steden aantrekkelijk en levendig te houden. De toegevoegde waarde van amateurkunst is enorm.

Voor een bloeiende amateurkunstsector moeten we drempels verlagen en slagkracht vergroten. De afgelopen twee jaar heeft Plein C met Noord-Hollandse samenwerkingspartners gewerkt aan revitalisering van de sector. Met deze aanvraag zetten we in op het meer toekomstbestendig maken van amateurkunst. Noord-Holland heeft een grote rijkdom van organisaties en initiatieven. Door deze met elkaar te verbinden, te verrijken én te versterken bouwen we een stevig fundament waarop de amateurkunst kan floreren. We werken aan een robuuste infrastructuur, lokaal, regionaal, provinciaal én landelijk.

Plein C ondersteunt culturele instellingen, amateurkunstgroepen en makers, van de startende rapper tot het koor dat wekelijks bij elkaar komt om samen te zingen. We voorzien gemeenten van actuele informatie om beleid te kunnen ontwikkelen waarin cultuurdeelname voor iedereen voorop staat. Ook werken we aan het brengen en borgen van cultuureducatie. Dit doen we samen met gemeenten, het onderwijs en lokale culturele organisaties.

Ons programma focust op talentontwikkeling, netwerkvorming en deskundigheidsbevordering. We zijn trots op de uitnodiging van het Fonds Cultuurparticipatie om een aanvraag in te dienen. Deze aanvraag sluit aan bij de landelijke doelstellingen en bij de doelstellingen van de provincie Noord-Holland, vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Cultuur - Verbreden & Verbinden 2025-2028. Dit doen we in samenhang met de programmalijnen van de Raad van Twaalf (zie Bijlage 2 voor de gezamenlijk opgestelde tekst van de Raad).

De bijdrage van het Fonds Cultuurparticipatie en de matching door de provincie Noord-Holland stellen ons in staat onze taak te verbreden en te verdiepen. We kunnen dit uiteraard niet alleen, maar werken samen met lokaal gewortelde partners. Zo waarborgen we samenhang, gedeeld eigenaarschap en sectoroverstijgende impact en werken we samen aan een creatieve generatie.

Astrid Honing, directeur Plein C

Plein C profiel

Plein C is het netwerk- en expertisecentrum op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie in Noord-Holland.

Investeren in kunst en cultuur maakt een regio aantrekkelijk om te wonen of ondernemen. Het vormt een lokale identiteit en heeft een positief effect op de leefbaarheid. Plein C is de provinciale partner voor cultuureducatie- en participatie en penvoerder van Noord-Holland. Samen met provincie Noord-Holland, gemeenten, onderwijsinstellingen en cultuurorganisaties werkt Plein C aan een creatieve generatie.

Missie

Plein C is overtuigd van de maatschappelijke (meer)waarde van kunst en cultuur. Kunst en cultuur maken het leven mooier, verkleint verschillen en vergroot kansen. Investeren in kunst en cultuur heeft een direct positief effect op de leefbaarheid. Het maakt van een wijk een gemeenschap en van een groep individuen een sterke samenleving.

Visie

Probleemanalyse

Amateurkunst leeft, maar is geen vanzelfsprekendheid

In heel Noord-Holland werken gepassioneerde verenigingen en makers aan culturele activiteiten. Toch hebben steeds meer groepen moeite om hun ambities waar te maken. Ze vinden lastig aansluiting bij nieuwe deelnemers, hebben te weinig menskracht en ervaren drempels op het gebied van inclusie, toegankelijkheid en financiering. Tegelijk is er een tekort aan (kunstvak)docenten en ontbreekt er vaak kennis over fondsenwerving, digitalisering of jongerenparticipatie. Lokale cultuurverbinders spelen een cruciale rol bij de ondersteuning van amateurkunst, maar hun functie is versnipperd en weinig ingebed. Binnen gemeenten werken culturele instellingen en amateurverenigingen vaak langs elkaar heen, of zelfs als concurrenten. Vooral informele groepen en jonge makers missen de infrastructuur om te groeien. Juist daar ligt veel onbenut potentieel.

Daarom komt Plein C in beweging

Wij geloven in een inclusieve, veerkrachtige amateurkunstsector, in alle delen van de provincie. Vanuit die overtuiging brengen we mensen, kennis en kansen bij elkaar. We stimuleren bovenlokale samenwerking, versterken de positie van cultuurverbinders en ondersteunen initiatieven in gemeenten waar het aanbod beperkt is. Dat doen we samen met lokale, regionale en landelijke partners. We ontwikkelen trainingen, workshops en adviestrajecten rond thema's als ledenwerving, financiering, bestuurskracht en artistieke vernieuwing. Succesvolle initiatieven delen we breder in de provincie. Zo bouwen we aan een sterke, gedeelde ondersteuningsstructuur.

We bouwen voort op stevige fundamenten

Tussen 2023 en 2025 hebben we via het Nationaal Akkoord Amateurkunst waardevolle ervaring opgedaan met pilots als *Talent Boost* en de *Cultuurpleinen*. We zagen dat maatwerktrajecten en ontmoeting effectief zijn: amateurkunstgroepen durven te vernieuwen, cultuurverbinders voelen zich sterker en talent krijgt ruimte. Maar ook: structurele verankering ontbreekt. Samenwerkingen hangen vaak af van bevlogen mensen of incidentele subsidies. Beleidskaders sluiten niet altijd aan bij de realiteit van cultuurparticipatie. De intentie is er, maar de randvoorwaarden zijn er nog niet.

Samen, sterker

Met dit project zetten we in op verduurzaming van de verbinding. Met gemeenten, cultuurverbinders, centra voor de kunst, makers en amateurkunstgroepen bouwen we aan een provincie brede ondersteuning van amateurkunst. Plein C wil het cement zijn tussen mensen, organisaties en overheden, zodat iedereen kan meedoen. Binnen deze regeling ontwikkelen we samen met partners praktijkgerichte tweedelijns ondersteuning, via kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering, Met laagdrempelige workshops en monitoring. Dit stelt ons in staat om in te spelen op actuele vragen en om inspirerende voorbeelden breder te delen. Via ons netwerk en de Raad van Twaalf verbinden we lokale ondersteuners met landelijke kennis en ontwikkelingen. Want wie ruimte geeft aan cultuur, laat de samenleving groeien. In sommige gemeenten zijn we aanjager van vernieuwende projecten, die als voorbeeld kunnen dienen voor de rest van de provincie. Zo dragen we samen bij aan een toekomstbestendige, inclusieve amateurkunstsector in Noord-Holland.

Geleerde lessen

Tussen januari 2023 en mei 2025 voerde Plein C samen met partners diverse activiteiten uit binnen het Nationaal Akkoord Amateurkunst. Met het project 'Stevige basis, sterke verbinding' organiseerden we pilots, netwerkbijeenkomsten en trainingen voor amateurkunstgroepen, beleidsmakers en eerstelijnsondersteuners. Ook vergrootten we de zichtbaarheid van het veld, onder meer via een makersfestival, een kinderroute en een online campagne. Dankzij de huidige regeling kunnen we deze inzet voortzetten en verdiepen, en verder bouwen aan een veerkrachtige, toekomstbestendige amateurkunstsector in Noord-Holland.

Pilot Cultuurpleinen

In West-Friesland en 't Gooi organiseerden we samen met de lokale partners zes netwerkbijeenkomsten gericht op deskundigheidsbevordering. Thema's waren onder meer financiering en fondsenwerving, met sprekers van o.a. Cultuurfonds, VSBfonds en Voordekunst. We boden aanvullend individuele begeleidingstrajecten aan. Opvallend was de behoefte van jonge, informele organisaties aan ondersteuning op het gebied van governance, professionalisering en aansluiting bij overheden en fondsen. Een extra Cultuurplein voor jong talent bracht waardevolle ontmoetingen tot stand, o.a. met het Mondriaanfonds en Fonds Podiumkunsten. De pilot liet zien dat een sterke ondersteuningsstructuur alleen kan ontstaan vanuit brede samenwerking – niet alleen met cultuur, maar ook met sport, zorg en welzijn.

Pilot Talent Boost

In de pilot Talent Boost in Zaanstad en Den Helder hebben de lokale cultuurverbinders en centra voor de kunst met amateurkunstgroepen en lokale kunstenaars gewerkt aan twee grote producties. De wisselwerking tussen informele groepen en formele amateurkunst en organisaties uit cultuur en welzijn leverde een impuls op voor alle partijen. Plein C hielp eerstelijns organisaties om te werken aan zichtbaarheid, vernieuwing en ledenwerving. Deze aanpak stimuleerde talentontwikkeling en versterkte de samenwerking tussen formele en informele groepen, cultuur en welzijn. Het bleek een effectief middel om amateurkunst duurzaam lokaal te verankeren.

Wat is nodig?

De evaluaties van beide pilots laten zien dat er beweging is. De basis is gelegd, maar structurele borging ontbreekt nog. Samenwerkingen zijn vaak tijdelijk of persoonsgebonden en beleidskaders sluiten nog niet altijd aan bij duurzame cultuurparticipatie in de haarvaten van de samenleving. Daarnaast hebben cultuurverbinders niet altijd het mandaat of de positionering om echt het verschil te maken. Daar zien wij onze rol: door praktijkervaring te verbinden aan beleid en door samenwerking op de lange termijn bouwen we verder aan een toekomstbestendige sector.

We hebben gemerkt dat er voor een goede ondersteuningsinfrastructuur meer domein-overstijgende samenwerkingen nodig zijn. De komende periode gaan we behalve met culturele organisaties en gemeenten ook meer samenwerken met sport, zorg en welzijn. Voor cultuurverbinders, cultuurcoaches, cultuurmakelaars die de schakel vormen tussen scholen, amateurkunstenveld en gemeente heeft een jaarlijkse bijeenkomst op provinciaal niveau meerwaarde. Dit biedt hen de gelegenheid om rond actuele thema's in contact te treden met collega's uit andere delen van de provincie.

Bij het ontwikkelen van trainingen en het selecteren van thema's en sprekers betrekken we inhoudelijk onze landelijke partner van het Landelijk Kenniscentrum Amateurkunst (LCKA) en de provinciale partners van de Noord-Hollandse Centra voor de Kunsten.

We gaan van een 'stevige basis en sterke verbinding' naar 'samen, sterker'. In gezamenlijkheid met gemeenten, cultuurverbinders, partners én de amateurkunstgroepen doen we een stap terug in de uitvoerende rol en werken we verder aan een duurzame ondersteuning voor de amateurkunst.

Ambities Noord-Holland

Samen, sterker

We geven een passend vervolg aan de pilots uit 2023-2024 en willen een nog sterker verbindende schakel zijn tussen landelijk en lokaal. We maken mogelijk, ondersteunen en jagen aan, maar de partners voeren de activiteiten uiteindelijk uit. Zo bevorderen we de lokale inbedding en werken we aan een duurzaam resultaat. Met dit plan werken we verder aan:

- Het verbinden van overheden, onderwijs, cultuursector en sociaal domein;
- Het versterken van kennisdeling, netwerkvorming en beleidsontwikkeling;
- Het ondersteunen van amateurkunst, cultuurverbinders en nieuwe talenten;
- Het structureel verzamelen van data als hulpmiddel bij het opstellen en monitoren van cultuurbeleid.

Nieuw zijn de domeinoverstijgende samenwerkingen en de inzet op het verbinden van makers en amateurkunstgroepen. Met activiteiten als brainstorms en speeddatesessies versterken we de eigen innovatieve kracht van amateurkunstgroepen en laten we beleidsmakers de noodzaak zien van het verankeren van toegankelijk en toekomstbestendig cultuurbeleid.

Aansluiten op kernambities

Met deze aanvraag richten we ons op drie kernambities uit de Landelijke Actie Agenda Amateurkunst:

- Iedereen in Nederland kan dichtbij huis meedoen aan cultuurbeoefening, individueel of in groepsverband. Het aanbod sluit aan op de vraag, (h)erkent en stimuleert talenten en is toegankelijk, inclusief en veilig.
- Amateurkunstgroepen (cultuurbeoefening in groepsverband in alle vormen) zijn vitaal, toegankelijk en inclusief. Ze sluiten aan wat betreft artistieke inhoud en organisatievorm aan bij nieuwe manieren van cultuurbeoefening.
- Amateurkunstgroepen zijn zich bewust van hun waarde en rol in de samenleving, hebben de vaardigheden en tools om deze in te zetten. Er zijn zowel in de praktijk als beleidsmatig verbindingen tussen andere domeinen, zoals welzijn en zorg.

Wat gaan we doen?

We werken aan de hand van drie programmalijnen:

- Talentontwikkeling
- Netwerken
- Deskundigheidsbevordering

Een succesvolle programmalijn **talentontwikkeling** betekent dat:

- De verenigingen in onze provincie toekomstbestendiger en vitaler zijn en hun rol pakken als plek van talentontwikkeling. Ze zijn onderdeel van het culturele netwerk en zijn in staat om in te spelen op verschillende doelgroepen. Ze zijn inclusiever en werken intensiever samen;
- We de ondersteuningsinfrastructuur voor talentontwikkeling en de witte vlekken daarin in kaart hebben gebracht.

Een succesvolle programmalijn **netwerken** betekent dat:

- Alle amateurkunstgroepen, cultuurverbinders en culturele instellingen zich gesteund weten in een eigen netwerk, waar zij nieuwe samenwerkingen kunnen aangaan, worden geïnspireerd en regionale fondsen kunnen ontmoeten.
- Beleidsmakers zich gesteund weten met advies op het gebied van landelijke trends, meekrijgen wat er speelt in het veld en hun beleid hier op kunnen aanpassen;
- Het netwerkevent 'Plein C Connects Cultuurparticipatie' provinciaal verbindt.

Een succesvolle programmalijn **deskundigheidsbevordering** betekent dat:

- Er een doorlopend aanbod bestaat voor amateurkunstgroepen en cultuurverbinders, afgestemd op hun behoeftes én voortkomend uit de rol die Plein C als tweedelijns organisatie heeft om innovatie te stimuleren. In afstemming met lokale en landelijke partners brengt Plein C kennis waar deze nog ontbreekt en jaagt innovatie aan waar dat gewenst is;
- Individuele makers en amateurgroepen via trainingen en één-op-één begeleiding in staat zijn voldoende deelnemers en vrijwilligers te werven en te behouden, samen te werken, aanvullende financiering te vinden en breed toegankelijk te zijn.

PROGRAMMA- LIJNEN

1. Talentontwikkeling

Een vitale infrastructuur van organisaties, netwerken, locaties en ondersteuning stelt (ambitieuze) amateurkunstbeoefenaars, van breakdance tot operette, in staat om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen. In die infrastructuur kunnen zij samenwerken, samen leren en groeien, wellicht naar een volgende stap in de keten van talentontwikkeling.

Als tweedelijnsorganisatie bouwen we verder aan een duurzame en inclusieve infrastructuur waarin amateurkunstgroepen, makers, gemeenten en partners elkaar weten te vinden en versterken. Waar ook jonge makers en meer kwetsbare doelgroepen een vaste plek hebben. We stimuleren innovatie bij amateurkunstgroepen in aanbod en repertoire en er worden nieuwe samenwerkingen opgezocht tussen formele en informele groepen, culturele instellingen, welzijn, scholen en kunstprofessionals. Tot slot brengen we de keten van talentontwikkeling in kaart en op gang: na het kennismaken met cultuur binnen de vereniging of het onderwijs, bieden we (aankomend) talent een podium, een plek om zich te verder te ontwikkelen en – niet onbelangrijk – applaus. Zo werken we (verder) aan een solide, toekomstbestendige en toegankelijke infrastructuur voor amateurkunst in Noord-Holland, waarin ruimte is voor vernieuwing, inclusie, jong talent en lokaal cultureel burgerschap.

We richten ons in deze programmalijn op drie doelgroepen:

- Amateurkunstgroepen die een belangrijke plek voor talentontwikkeling kunnen zijn, maar die rol nog niet altijd weten te pakken;
- Individuele makers (niet formeel georganiseerde amateurkunst);
- De cultuurverbinders (in dienst van gemeenten) die een cruciale en onmisbare rol spelen in het ondersteunen van talentontwikkeling.

We geven de ondersteuning van deze drie doelgroepen vorm in de pilot Talent Boost 2.0. Daarnaast brengen we de komende anderhalf jaar de ondersteuningsinfrastructuur van talentontwikkeling in de provincie Noord-Holland in kaart. Hierbij richten we ons op de categorieën 'Basis & kennismaken' en 'Middelen & ontwikkeling' uit de piramide van talentontwikkeling (zie figuur 1.) We inventariseren de witte vlekken in deze ondersteuningsinfrastructuur en stellen een plan op om die in de periode 2027-2028 te kunnen helpen invullen.

Figuur 1. Piramide van talentontwikkeling;

Bron: Uitvoeringsprogramma Cultuur Verbreden & verbinden 2025-2028, provincie Noord-Holland

Talent Boost 2.0

Met Talent Boost 2.0 bouwen we voort op het succes van de eerder uitgevoerde pilot Talent Boost, waarin daarin duidelijk werd dat dergelijke pilot de lokale cultuurverbinders helpt bij het verstevigen van lokale samenwerking en verbeteren van kennisdeling, beleidsontwikkeling en talentontwikkeling en hen zo (beter) in staat stelt amateurkunstgroepen te ondersteunen in hun rol als plek voor talentontwikkeling. Daarnaast stimuleren we partners op zoek te gaan naar doelgroepen die zij nu (nog) niet bereiken.

Amateurkunstgroepen zijn belangrijk voor de samenleving maar sluiten in aanbod en repertoire nog niet (altijd) aan bij de belevingswereld en behoeftes van jongeren en hebben grote moeite om jongeren aan zich te binden. Informele amateurkunstgroepen sluiten vaak beter aan bij de belevingswereld van jongeren, maar zijn niet altijd voldoende zichtbaar. Daarnaast is het voor hen vaak lastig om de weg naar (project)financiering te vinden.

We richten ons in deze pilot dan ook specifiek op informele en formele amateurgroepen, makers, cultuurverbinders en beleidsmakers en culturele instellingen. We beogen meer nabijheid van plekken voor talentontwikkeling voor met name jongeren en willen de relevantie en de zichtbaarheid van amateurkunstgroepen voor hun omgeving vergroten. We zetten daarbij in op:

1. Stimuleren en aanjagen van innovatie in artistiek aanbod en methodiek;
2. Nieuwe (artistieke) samenwerkingen opzetten;
3. Te bouwen aan een netwerk van culturele instellingen, welzijn en amateurkunstgroepen die gezamenlijk werken aan een breed toegankelijk en relevant talentontwikkelingsaanbod.

Met Talent Boost 2.0 bieden we lokale partners de mogelijkheid om ervaring op te doen door hen te ondersteunen op inhoudelijk, artistiek en organisatorisch vlak. Het bijeenbrengen en mogelijk maken dat zij samen een creatief product presenteren geeft zoveel energie dat – zo blijkt uit de eerdere Talent Boost – het zelf organiseren van een vervolg breed gedragen wordt door zowel de amateurkunstgroepen als de gemeenten. Door als verbinder en regisseur op te treden in het – tot nu toe - versnipperde veld van amateurkunst, willen we toewerken naar meer samenwerking, uitwisseling, innovatie en het vergroten van het organiserend vermogen, met duurzame inbedding in lokale structuren.

We voeren deze pilot uit in drie regio's die aan een infrastructuur voor de ondersteuning van talentontwikkeling willen bouwen, te weten **Den Helder, IJmond** en de **BUCH-gemeenten**. Elke gemeente doorloopt vier fases:

1. Verkennen van samenwerking met partners uit cultuur en welzijn en met de gemeentes. IN kaart brengen informele groepen in de regio's en benaderen formele en informele groepen voor deelname;
2. Start pilot met kick-off met alle geïnteresseerde informele en formele groepen, professionele kunstenaars, de centra voor de kunsten en (makers)collectieven;
3. Multidisciplinaire producties op diverse locaties. Afhankelijk van de uitkomst van de kick-off kan dit variëren van 2 tot 3 producties per regio;
4. Opbrengsten delen met beleidsmakers, amateurkunstgroepen, instellingen en overige stakeholders (via de netwerkbijeenkomsten, online en in print).

Subdoelen per regio

Eke regio heeft een specifieke reden om deel te willen nemen aan deze pilot, voortkomend uit de lokale uitdagingen. Zo wil gemeente Den Helder steviger inzetten op de talentontwikkeling van kinderen uit kansrijke buurten en kunst en cultuur als middel inzetten om het welzijn te vergoten.

In de BUCH-gemeentes is er sprake van bovengemiddelde eenzaamheid onder jonge inwoners en wordt deze pilot ingezet als middel om talentontwikkeling bij te laten dragen aan het welzijn van jongeren. In de IJmond-regio is het Regionaal talentcentrum een belangrijke plek van talentontwikkeling. De gemeente wil met deze pilot werken aan het verbreden van de doelgroepen en het meer inclusief maken van bestaande amateurkunstgroepen.

Het proces en onze (tweedelijns) rol

Per regio ondersteunen we lokale partners bij het organiseren van de kick-off. Daarin vindt en brainstorm en speeddatesessies plaats voor jonge makers, artistiek kader van verenigingen, informele groepen en locaties in samenwerking met centra voor de kunst en cultuurverbinders. Professionele makers en amateurkunstgroepen ontmoeten elkaar en brainstormen over mogelijke samenwerkingen, de multidisciplinaire productie die ze willen maken en het aanbod dat ze voor jongeren willen opzetten. Plein C biedt daaropvolgend de amateurkunstgroepen deskundigheidsbevordering ten aanzien van hoe een vereniging een plek kan worden waar jeugd en jongeren hun talent kunnen ontdekken en ontwikkelen. Vervolgens gaan de amateurkunstgroepen en professionele makers aan de slag met een gezamenlijke crossoverproductie.

De lokale partners, zoals De Velsler Gemeenschap en de centra voor de Kunst (zie de volledige partnerlijst bij hoofdstuk 'randvoorwaarden'), werven de amateurkunstgroepen en jonge professionele makers. Plein C ondersteunt bij het betrekken van professionele makers en het tot stand komen van de uitwisseling. Daarnaast ondersteunen we de lokale partners de multidisciplinaire producties en zorgen we voor zichtbaarheid en werving. Plein C maakt de resultaten en opbrengsten zichtbaar voor de eigen en voor andere regio's. Ook zetten we actief in op samenwerking met netwerkadviseurs en beleidsmakers bij de deelnemende gemeenten, zodat Talent Boost 2.0 en de opbrengsten ervan inbedding krijgen in de aanpak van de verschillende gemeenten.

SMART

- Q1 '27: Provinciale kaart ondersteuningsinfrastructuur;
- Q1 '27: Uitvoeringsplan voor provinciale ondersteuning witte vlekken;
- Delen van kennis en opbrengsten in regio- bijeenkomsten en met de gemeentes;
- Ondersteuning van lokale initiatieven Talent Boost in Den Helder, IJmond en Buch-gemeenten;

2. Netwerken

Noord-Holland bestaat uit negen bestuurlijke regio's en 44 gemeenten. Een deel van onze ambitie is deze met elkaar te verbinden rond relevante thema's binnen de cultuursector én domeinoverstijgende samenwerkingen te stimuleren. In een continu proces halen we de behoeftes en goede voorbeelden bij diverse stakeholders (amateurkunstgroepen, beleidsmakers, culturele instellingen, makers, welzijnsorganisaties en cultuurverbinders) op. We verbinden deze aan landelijke trends, aanbod of vraagstukken.

Met de programmalijn Netwerken versterkt Plein C het vermogen van amateurkunstgroepen om in te spelen op de wensen en behoeftes van deelnemers en het publiek. Ook vergroot Plein C de toegankelijkheid van het veld voor nieuwe initiatieven. Als tweedelijnsorganisatie staan we tussen de landelijke kennis en de lokale praktijk in. Lokaal ondersteunen we behoeftes en uitdagingen van stakeholders met advies en een passend programma-aanbod tijdens netwerkbijeenkomsten dat innovatie stimuleert. Landelijk bieden we inzicht in de behoeftes van het veld en in bloeiende initiatieven die er in de regio's leven.

Kennisdeling

In de regio West-Friesland bouwen we verder aan het netwerk Cultuurpleinen dat we in de vorige pilot zijn gestart. We verbreden dit met partners uit informele groepen en verduurzamen dit door de gemeenten meer te betrekken. We streven ernaar de organisatie van de netwerken te borgen bij welzijnspartner Vrijwilligerspunt Westfriesland. Zij hebben veel kennis in huis, onder meer over vrijwilligersbeleid en ondersteuning van verenigingen, en verbreden dat nu naar het culturele veld. Met hen ontwikkelen we een domeinoverstijgende samenwerking tussen welzijn en cultuur, waarin veel gemeenschappelijke uitdagingen zijn, zoals ledenwerving en financiering. Ook zetten we een denktank op met makers uit informele groepen, Stichting Westend Junior en Theater Het Pakhuis. Hierin diepen we relevante thema's uit die we vatten in programmalijnen en uitrollen in netwerkbijeenkomsten in andere regio's.

In alle regio's adviseert Plein C organisatoren van regionale of lokale netwerkbijeenkomsten over thema's en sprekers. Hierbij gaat het doorgaans om centra voor de kunst of cultuurplatforms. Andersom staan deze centra voor de kunst midden in het lokale veld en weten ze wat er speelt. Zij willen Plein C kunnen vragen als gastspreker op specifieke thema's die spelen in de lokale setting.

In regio's waar geen netwerkbijeenkomsten worden georganiseerd, stimuleren we dit, bijvoorbeeld door cultuur onderdeel te laten zijn van door welzijn georganiseerde netwerken. Plein C levert kennis en *good practices* uit het land en de provincie. We zetten ook sprekers in, bijvoorbeeld projectleiders van goed lopende projecten, amateurkunstgroepen met een mooi voorbeeld of vertegenwoordigers van fondsen. We bouwen aan een netwerk van lokale, regionale en landelijke fondsen en stimuleren organisatoren van netwerkbijeenkomsten waar passend ook de fondsen uit te nodigen, zodat de toegang tot financiering voor amateurkunstgroepen wordt vergemakkelijkt.

Op regionaal niveau organiseren we netwerkbijeenkomsten voor cultuurverbinders in twee regio's, de MRA en Noord-Holland Noord. Daardoor bieden we hun de mogelijkheid om kennis en ervaring uit te wisselen, de eigen deskundigheid te vergroten en het netwerk uit te breiden. We brengen als provinciale organisatie landelijke kennis over praktijk en beleid naar de regionale en lokale cultuurverbinders.

Verbreiding

Binnen het amateurveld ontstaan er steeds nieuwe initiatieven die zich kunnen ontwikkelen tot duurzame aanwinsten voor het veld. We ondersteunen deze initiatieven door in het veld nieuwe thema's aan te jagen die aansluiten bij hun drijfveren. Meer specifiek richten we ons op informele groepen die nog onvoldoende aansluiting vinden bij bestaande netwerken en speciale doelgroepen (senioren, jongeren of mensen met een beperking). Als *follow-up* van de pilot Cultuurpleinen organiseert Plein C jaarlijks een provinciale netwerkbijeenkomst onder de noemer Plein C connects Cultuurparticipatie waarin we landelijke en regionale *good practices* en kennis delen.

SMART

- In de totaal negen bestuurlijke regio's van Noord-Holland zijn we ten minste één keer per jaar te gast bij de centra voor de kunst en/of de ambtelijke ondersteuning, waarbij we onze gesprekspartners bijpraten over succesvolle projecten in andere regio's;
- Er vinden zes speciale netwerkbijeenkomsten plaats voor cultuurverbinders (halfjaarlijks, hierbij richten we ons op de twee cultuurregio's Noord-Holland Noord (NHN) en Metropoolregio Amsterdam (MRA));
- Er vinden vier regionale netwerkbijeenkomsten plaats in West-Friesland;
- In navolging van de succesvolle Plein C Connects amateurkunst in 2025 organiseren we in mei 2026 een grote provinciale netwerkbijeenkomst voor alle culturele of welzijnspartners, beleidsmakers en makers die de amateurkunst ondersteuning bieden.

3. Deskundigheidsbevordering

Trainingen voor amateurkunstgroepen

Plein C ondersteunt amateurkunstgroepen bij het aangaan van de uitdagingen waar zij voor staan en stimuleert innovatie middels trainingen. Hierbij gaat het om praktische zaken als financiering/fondsenwerving, vrijwilligers en leden werven, maar ook om strategische thema's: maatschappelijke werking en inbedding, lange termijndoelen en *governance*. Als tweedelijnsorganisatie zijn we in staat zowel landelijke, regionale als lokaal trainingen aan te bieden, zodat diverse amateurkunstgroepen hiervan gebruik kunnen maken. Zo halen we bij amateurkunstkoepels als Koornetwerk Nederland en de KNMO disciplinegerichte kennis en trainingsaanbod op en verspreiden dit in de regio's. Met kennispartner LKCA en provinciale collega-steuninstellingen kunnen we de krachten bundelen en eigen trainingsaanbod aanscherpen of nieuw aanbod ontwikkelen.

Trainingen voor cultuurverbinders

Plein C ondersteunt ook de cultuurverbinders met trainingen en kennissessies. We zien het als onze tweedelijnsfunctie om de cultuurverbinders blijvend te ondersteunen in hun rol door kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering te faciliteren. Als schakel tussen landelijke beleid en lokale praktijk zorgt Plein C ervoor dat de kennis aansluit bij de behoefte van cultuurverbinders. Deze trainingen zijn ingebed in Programmalijn 1, Netwerken, als onderdeel van de regionale netwerkbijeenkomsten.

Regionale pools

Niet in alle regio's is alle kennis aanwezig bij de ondersteunende partijen zoals cultuurverbinders of centra voor de kunst. Waar in de ene regio de cultuurverbinder expert is in fondsenwerving, weet in een andere regio de ondersteunende partij veel over ledenwerving. Deze kennis moet gebundeld worden en aangevuld met expertise van Plein C of andere professionals. Daarvoor richten we regionale pools van begeleiders op. Deze pools bestaan uit cultuurverbinders met een bepaalde expertise, experts van vrijwilligerscentrales, professionals van centra voor de kunst en zelfstandig ondernemers met een specifieke expertise, zoals fondsenwerving of marketing en communicatie. Via het partnernetwerk worden amateurkunstgroepen met een begeleidingsvraag uitgenodigd hun vraag te stellen. Vervolgens worden zij gekoppeld aan een expert uit hun eigen regio. Soms zal dit de cultuurverbinder of een culturele partner zijn en een andere keer is de begeleidingsvraag zo specifiek dat een bepaalde expertise moet worden aangehaakt.

SMART

- We bieden elk kwartaal afwisselend een online of offline training voor amateurkunstgroepen en lokale makers, toegespitst op hun behoeftes (bijvoorbeeld: fondsenwerving, ledenwerving en bestuursvaardigheden);
- We ontwikkelen twee trainingen voor cultuurverbinders die aansluiten bij hun gedeelde behoeftes;
- We hebben een provinciale pool met experts die één-op-één begeleiding aan amateurkunstgroepen kunnen bieden.

Effecten programmaliijnen

Nabijheid

We bouwen aan netwerken waar beoefenaars, aanbieders en ondersteuners elkaar dicht bij huis kunnen ontmoeten en inspireren, hun talent kunnen ontwikkelen en kennis kunnen vergroten en delen met experts. Lokale amateurkunstgroepen zijn een belangrijke aanbieder om dichtbij huis het eigen talent te kunnen ontdekken en te ontwikkelen. Plein C en partners bouwen aan netwerken, waar zowel informele als formele groepen laagdrempelig toegang hebben tot middelen en ondersteuning van experts, gemeenten en fondsen. Zo versterken zij elkaar en wordt de gehele sector toegankelijker en meer toekomstbestendig.

Met de Talent Boost 2.0 brengt Plein C en partners talentontwikkeling zichtbaar dicht bij de jongere doelgroepen. Dat doen we door amateurkunstgroepen te ondersteunen in hun aanbod meer af te stellen op de behoefte van de doelgroep, onder andere via samenwerkingen met jonge makers en samenwerkingen met wijkcentra, andere amateurkunstgroepen en bijzondere locaties dicht bij huis.

Relevantie

Waar amateurkunstgroepen vaak op hun eigen eiland werken en hooguit samenwerken met een andere groep uit hun eigen discipline, komen zij via de door ons opgezette of ondersteunde netwerken in aanraking met andere samenwerkingspartners. Door te horen wat er speelt in de samenleving, door goede voorbeelden met elkaar te delen en door spelers uit andere disciplines te ontmoeten, worden amateurkunstgroepen gestimuleerd hun aanbod aan te passen aan de behoefte van de huidige tijd, hun maatschappelijke rol te verdiepen en hun samenwerkingspartners uit te breiden. De netwerkbijeenkomsten organiseren we met partners uit het culturele veld en amateurkunstgroepen. We maken gebruik van een klankbordgroep die bestaat uit makers uit het informele circuit en uit amateurkunstgroepen. We kiezen voor thema's die voorzien in een behoefte én innovatie stimuleren bij amateurkunstgroepen. In de Talent Boost werken we aan relevantie van formele amateurkunstgroepen door nieuwe methodieken in het amateurkunstveld te introduceren, zoals een co-creatieformat tussen makers en artistieke leiding van verenigingen. We verwachten dat amateurkunstgroepen hiermee nieuwe inzichten krijgen, nieuwe doelgroepen aantrekken en hun aanbod inclusiever en meer toekomstbestendig te maken. We vergroten en verbreden de kennis van amateurkunstgroepen door te ondersteunen en begeleiden in het (zelfstandig) zoeken naar middelen en menskracht.

Toegankelijkheid

Samen met onze partners zetten we in de drie programmaliijnen actief in op het verlagen van drempels voor jongeren met diverse culturele achtergronden (via samenwerking met urban coaches), voor mensen met een fysieke beperking (door samenwerking met zorgpartners en aangepaste formats), en voor informele makers die niet binnen traditionele structuren passen (via *kick-offs*, *brainstorm sessies* en *open calls*). Voor amateurkunstgroepen bieden we deskundigheidsbevordering zowel fysiek als online aan. Door deze gerichte benadering vergroten we de toegankelijkheid van cultuurdeelname.

RAND- VOORWAARDEN

Partners

Talentontwikkeling | Talent Boost 2.0

Wie	Wat
Regio IJmond	
Centrum voor de Kunsten Beverwijk Een inspirerende, levendige en veilige plek waar jong én oud de fantasie de vrije loop mag laten om deze op een niet-alledaagse wijze te vertalen in beeld, dans, theater of muziek.	Organisatie kick-off, denktank, verbinder en werving amateurkunstgroepen/kunstenaars/publiek
De Culturele Stichting Velsler Gemeenschap Vertegenwoordigt tientallen amateurverenigingen en andere organisaties op het gebied van cultuur en vrijetijdsbesteding.	Denktank, verbinder en werving amateurkunstgroepen/kunstenaars/publiek
Cultuurverbinder	Denktank, verbinder en werving amateurkunstgroepen/kunstenaars/publiek
Regio Den Helder	
Triade Hét Huis van de Kunsten in Den Helder en omstreken.	Coördinatie, denktank, verbinder en werving amateurkunstgroepen/kunstenaars
Cultuurmakelaar	Denktank, verbinder en werving
City Marketing Den Helder	Marketing en communicatie
Regio BUCH	
Toonbeeld	Coördinatie, denktank, verbinder en werving amateurkunstgroepen/kunstenaars
Netwerkadviseurs BUCH-gemeentes	Denktank, verbinder en werving
Museum Kranenbrugh	Denktank, verbinder en werving

Netwerk	
Wie	Wat
Vrijwilligerspunt Westfriesland Faciliteert en ondersteunt vrijwilligerswerk in West-Friesland met kennis, kunde en netwerk.	Coördinatie halfjaarlijks netwerkbijeenkomst voor het culturele veld en de amateurkunstsector.
Stichting Westend Junior Musicalvereniging voor jongeren.	Denktank, advies op strategie en thema's
Theater Het Pakhuis & professionele makers Lokaal theater met netwerk van amateurkunstenaars.	Denktank, bij gebrek aan een cultuurverbinder in de gemeente Hoorn is het theater de verzamelplek voor ondersteuning van amateurkunst.

Deskundigheidsbevordering	
Wie	Wat
LKCA Kenniscentrum voor cultuureducatie en amateurkunst	Landelijke kennispartners
Team Sportservice Werkt aan een gezonde samenleving.	Sparrings- en ontwikkelingspartner
Raad van Twaalf Landelijke samenwerkingsverband van provinciale steuninstellingen voor cultuureducatie en/of cultuurparticipatie	Sparrings- en ontwikkelingspartner

Monitoring en evaluatie

Onderdeel van de bovenlokale kennisontwikkeling is een goede monitoring en evaluatie van onze eigen activiteiten. Belangrijkste indicatoren daarbij zijn:

- Deelnamecijfers trainingen en bijeenkomsten;
- Feedback van deelnemers;
- Evalueren van de impact op nabijheid, toegankelijkheid en relevantie. Voor de impactmeting zetten we vragen uit, zoals 'hoe dragen gezamenlijke crossoverproducties en samenwerkingen tussen jonge makers en het artistiek kader van verenigingen bij aan meer plekken voor talentontwikkeling?' Deze impactmeting vindt plaats door middel van enquêtes, interviews en focusgroepen.

Borging

Voor de borging is het van belang dat we:

- Beleidsmakers meenemen in resultaten en impact en hen voeden met advies voor verdere borging;
- Amateurkunstgroepen inzicht geven in de ingrediënten voor innovatie en hun de tools in handen geven om hier na afloop van de pilot zelfstandig verder mee te gaan;
- Drempels verlagen voor het vinden van financiering door amateurkunstgroepen;
- Cultuurverbinders in stelling brengen om de rol van aanjager en ondersteuner optimaal op zich te nemen;
- Het belang van ondersteuning van amateurkunst en talentontwikkeling zichtbaar en deelbaar maken voor beleidsmakers en bestuurders.

Communicatie

In onze communicatie ondersteunt Plein C tweedelijns en eerstelijns doelgroepen en ondersteuners zoals gemeenten. Bij de pilot Nationaal Akkoord Amateurkunst is de rol van marketing cruciaal gebleken, omdat het direct bijdraagt aan de zichtbaarheid, ondersteuningsbehoefte en duurzaamheid van de gehele aanpak. Waar we eerst hebben ingezet op de revitalisering van amateurkunst in de vorm van het samenbrengen (aanspreken en uitbreiden van netwerk) en de ondersteuning (aandragen van bruikbare tools t.b.v. de werving) is het zaak om het gehele culturele ecosysteem te ondersteunen en versterken.

Marketing speelt binnen alle programmalijnen een verbindende rol bij het bereiken en activeren van de doelgroepen, het versterken van netwerken en het vergroten van de (maatschappelijke) impact. Per programmalijn draagt het bij aan het behalen van de specifieke doelen. Daarmee fungeert marketing als hefboom om de doelen, zoals netwerkvorming, talentontwikkeling en het toekomstbestendig maken van amateurkunst, daadwerkelijk te realiseren.

Op corporate niveau draagt deze strategische marketing aanpak bij aan de positionering van Plein C als expertisepartner op het gebied van cultuurparticipatie. Door in te zetten op gerichte communicatiecampagnes, contentcreatie en storytelling wordt het culturele ecosysteem niet alleen versterkt, maar ook inclusiever, innovatiever en aantrekkelijker voor de verschillende doelgroepen.

Doelgroepen

Plein C coördineert de communicatie en voorziet alle partners van de informatie die zij nodig hebben om hun achterban te bereiken. Beeldmateriaal en tekstuele input komt van de partners en wordt verspreid via sociale media, nieuwsbrieven en e-mailuitnodigingen. Gezamenlijk zijn we in staat om de Noord-Hollandse amateurkunstsector voor het overgrote deel te bereiken.

Gemeenten

We onderhouden contact met zoveel mogelijk gemeenten en voeden de verantwoordelijke portefeuillehouders en beleidsmedewerkers met informatie die het belang van de ondersteuning onderstreept. Waar mogelijk leveren we input en ondersteuning bij beleidsontwikkeling voor ondersteuning van amateurkunst en talentontwikkeling.

Eerstelijnsorganisaties en amateurkunstgroepen

We staan in nauw contact met centra voor de kunst, cultuurverbinders, muziekscholen, dansscholen etc. We halen knelpunten en uitdagingen bij hen op en bieden een plek om te netwerken en te sparren. We inspireren hen via nieuwsitems en nieuwsbrieven. We bieden amateurkunstgroepen inspiratie met tips uit het hele land. Hun behoeftes vertalen we in concreet aanbod, in zoals trainingen. Deze doelgroepen bereiken wij vooral via de partners die lokaal actief zijn.

Codes

Stichting Plein C wordt geleid door een vierkoppig bestuur, dat de dagelijkse taken heeft gedelegeerd aan de directie. De bestuurders zijn gehouden aan het bestuursreglement, vastgesteld op 16 mei 2023. De directie is gehouden aan het directiereglement. Het bestuur van Stichting Plein C is onbezoldigd en bestaat uit:

- Ellen Snoep (voorzitter)
- Jeroen van Schagen (penningmeester)
- Frederieke Slikker
- Kim Weidemann

Het bestuur past de principes en aanbevelingen van de *Governance Code Cultuur* toe. Ook streven zij naar toepassing van de *Fair Practice Code* en de *Code Diversiteit en Inclusie*. De samenstelling van het bestuur, het rooster van aftreden en de nevenfuncties van de bestuursleden worden gepubliceerd op de website van Plein C. Voor de uitwerking van de code verwijzen we naar de bijlage.

Samen
voor een
creatie
ener

BIJLAGEN

1. Codes

Stichting Plein C past de 8 principes van de Governance Code Cultuur toe en verantwoordt hieronder hoe dat gebeurt. Plein C volgt het principe 'pas toe en leg uit': bij elk principe geven we aan op welke wijze het wordt toegepast en lichten we toe waar sprake is van aanvullende maatregelen of afwijkingen.

Nr.	Principe	Toepassing	Aandachtspunten
1	Maatschappelijke doelstelling en culturele waarde	Plein C bevordert culturele ontwikkeling door het stimuleren van cultuureducatie in het onderwijs en cultuurdeelname in de vrije tijd. Dat doen wij in opdracht van FCP en PNH en samenwerking met culturele instellingen.	Voortzetten en evalueren van impactmeting op kennisdeling- en netwerkbijeenkomsten en op de impact van onze pilots.
2	Pas toe en leg uit	Alle 8 principes worden structureel toegepast en zijn hieronder toegelicht. Afwijkingen zijn gemotiveerd.	Interne planning verbeteren voor het vastleggen van toetsingsmomenten.
3	Onafhankelijkheid en integriteit	Bestuursleden melden (neven) functies; er zijn geen belangenverstrengelingen gemeld in 2024. Jaarlijkse zelfevaluatie wordt gehouden zonder aanwezigheid van directie.	Bestuur is in transitie naar Raad van Toezicht en wordt hierbij professioneel begeleid.
4	Rollbewust handelen	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd in het bestuursreglement. De bestuurs-samenstelling is complementair qua deskundigheid (o.a. educatie, cultuur, marketing, financiën).	In 2025 een sessie organiseren over rolopvatting bestuur-directie.
5	Zorgvuldig besturen	De directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding; het bestuur houdt toezicht en fungeert als sparringpartner.	Verdere aanscherping taken, rollen en bevoegdheden.
6	Middelen en mensen	Plein C volgt de CO Welzijn, hecht waarde aan fair practice en werkt via IKB met een scholingsbudget Accountant rapporteert jaarlijks over de organisatie en bij verantwoording van projecten over de betreffende subsidies.	Scenario verkennen voor toekomstig toezichtmodel (RvT).
7	Professioneel toezicht	In afwezigheid van een Raad van Toezicht voert het bestuur toezichttaken uit: accountantsoverleg, zelfevaluatie en dossiercontrole.	Scenario verkennen voor toekomstig toezichtmodel (RvT).
8	Samenstelling en diversiteit	De bestuursleden zijn divers qua leeftijd, achtergrond en expertise. Een rooster van aftreden waarborgt continuïteit.	Er komen in 2025 twee vacatures, het profiel wordt gericht op culturele diversiteit opgesteld.

Diversiteit | Inclusie

Plein C onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie en zet zich in om deze zowel intern als extern onder de aandacht te brengen en toe te passen. Plein C heeft met name op het eigen personeelsbeleid nog een weg af te leggen, met een behoorlijk homogeen team en bestuur zijn we zelf nog geen goede afspiegeling van de samenleving. We bespreken dit onderwerp in de bestuursvergaderingen en nemen alle P's (publiek, partners, personeel, programma) mee in de keuzes die we maken bij het bepalen van onze strategie en het plannen van onze activiteiten.

Met onze voortrekkersrol voor cultuureducatie in het speciaal onderwijs, het VMBO en het MBO proberen we toe te werken naar een inclusieve wereld waarin elke leerling en iedere student gelijke kansen krijgt om op te groeien tot een zelfverzekerde en zelfredzame volwassene. Met name deze groep komt niet vanzelfsprekend in aanraking met cultureel aanbod. De verschillende culturele partners waarmee wordt samengewerkt hebben een zeer divers aanbod (voor uiteenlopende doelgroepen) en ontwikkelen naar aanleiding van de ervaring met onze programma's aanbod dat voor hen relevant is.

Fair Practice

Alle deelnemers aan de pilots die niet als amateur betrokken zijn, worden betaald conform de geldende cao-richtlijnen.

2. Raad van Twaalf, landelijke samenwerking

"Iedereen moet de mogelijkheid hebben om een leven lang cultuur en erfgoed te beoefenen" [...] "Daarvoor moet ons land over een sterk landelijk, provinciaal en gemeentelijk ecosysteem beschikken." Uit: Bestuurlijke afspraken cultuurbeoefening 2025-2028

Achtergrond

Kunst en cultuur zijn van en voor iedereen in Nederland. Om iedereen die mogelijkheid te geven is het noodzakelijk dat iedere Nederlander kan kennismaken met kunst en cultuur. Daarbij is het van belang dat iedereen kunst en cultuur kan beoefenen op een manier die past bij de voorkeuren en behoeftes en zich eventueel verder kan bekwamen en professionaliseren. Amateurkunst biedt iedere inwoner die mogelijkheid om kunst en cultuur te beoefenen, mits deze toegankelijk en passend zijn bij de behoeften van elke inwoner.

De Raad van Twaalf onderschrijft de inhoud van de bestuurlijke afspraken volledig. Wij nemen graag de verantwoordelijkheid om in samenwerking met overheden en de andere ondersteuningsinstellingen (koepels, grootstedelijke instellingen en erfgoedhuizen) en de lokale ondersteuningsinfrastructuur (cultuurverbinders, -coaches, -makelaars, etc) bij te dragen aan het versterken van het culturele ecosysteem voor cultuurbeoefening, waarin (behoeften van) de cultuurbeoefenaar centraal staat.

De beschikbare middelen voor het versterken van de landelijke infrastructuur amateurkunst zijn een opstap voor het versterken van het culturele ecosysteem. Vanuit de Raad van Twaalf voelen wij de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan deze versterking. Wij willen nauwer met elkaar samenwerken binnen de kaders van de bestuurlijke afspraken en in lijn met de Actieagenda Amateurkunstondersteuning. Daarom is er in aanloop naar deze regeling - in onderlinge afstemming en vanuit de provinciale contexten binnen het amateurkunstveld - gewerkt aan het formuleren van inhoudelijke lijnen. Deze inhoudelijke lijnen bieden houvast om zowel de gewenste samenwerking tussen de leden van de Raad van Twaalf als de samenwerking met haar partners te onderzoeken om toe te kunnen werken naar de gewenste vorm van samenwerken, ten dienste van de (potentiële) cultuurbeoefenaars in Nederland.

Inhoudelijke lijnen

De afstemming binnen de Raad van Twaalf over de inhoudelijke samenwerking amateurkunst heeft geleid tot de volgende lijnen en bijbehorende uitgangspunten. Deze lijnen vormen het fundament van de provinciale aanvragen, waarbij elk lid van de Raad van Twaalf de focus kiest die past bij de provinciale kleur en context.

Ecosystemen en netwerken

Het is van belang dat er wordt gewerkt aan een sterk cultureel ecosysteem voor cultuurbeoefening, waarin deelname aan cultuur voor alle inwoners mogelijk is op basis van hun persoonlijke behoeften.

Hier kunnen wij een bijdrage aan leveren door het belang van samenwerking en afstemming tussen lokale (gemeentelijke) ondersteuningspartners te benadrukken en uit te dragen, daar zelf in de ondersteuning van beoefenaars uitvoering aan te geven, en door te onderzoeken welke elementen en randvoorwaarden nodig zijn voor een sterk en florerend ecosysteem.

Communicatie en zichtbaarheid

Een voorwaarde voor toegankelijke cultuurbeoefening is dat culturaanbod, culturele aanbieders, (culturele) voorzieningen en ondersteuningspartijen zichtbaar zijn voor (potentiële) beoefenaars.

Hier kunnen wij een bijdrage aan leveren door het in kaart brengen en het zichtbaar maken van culturele initiatieven en hun bijdrage aan het welbevinden van inwoners. Daarnaast kunnen we werken aan de zichtbaarheid van (culturele) voorzieningen en ondersteuningsinstellingen, inclusief hun aanbod, kennis en expertise, met het doel ondersteuning voor alle beoefenaars mogelijk te maken.

Toekomstbestendig verenigen

Voor toekomstbestendige en laagdrempelige plekken voor cultuurbeoefening in nabijheid van inwoners is het van belang dat verenigingen, groepen en collectieven in kunnen spelen op maatschappelijke veranderingen (relevant blijven) en daarmee ook manieren waarop cultuur wordt beleefd en beoefend.

Hier kunnen wij een bijdrage aan leveren door nieuwe en innovatieve vormen van 'verenigen' (formeel en informeel) te ontwikkelen en/of te faciliteren, passend bij behoeften van (potentiële) cultuurbeoefenaars. De kennis die we verzamelen delen we met bestaande verenigingen en groepen ten behoeve van hun toekomstbestendigheid.

**Ondersteuningsaanbod
(tools en trainingen)**

Het is voor een sterke en efficiënte ondersteuningsstructuur van belang dat er samenhang komt in het ondersteuningsaanbod voor enerzijds beoefenaars en vrijwilligers in de amateurkunstsector en anderzijds de artistieke professionals, ondersteuners en andere partijen binnen het culturele ecosysteem die hen ondersteunen.

Hier kunnen wij een bijdrage aan leveren door het in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften uit het veld, deze te spiegelen aan het bestaande ondersteuningsaanbod en het desgewenst gezamenlijk (door)ontwikkelen van nieuw ondersteuningsaanbod.

Talentontwikkeling en jongeren

Het is van belang dat een cultuurbeoefenaar in nabijheid kan kennismaken, zich kan verdiepen en bekwamen en/of professionaliseren op een manier die past bij de behoefte.

Hier kunnen wij een bijdrage aan leveren door “witte vlekken” in de keten van talentontwikkeling in kaart te brengen, op basis daarvan verbindingen te leggen tussen partners die een rol spelen op het gebied van talentontwikkeling en de talentontwikkelingsketen in een regio te versterken. Daarbij focussen we op de samenwerking tussen onderwijs, amateurkunstgroepen, en andere culturele instellingen waarbij we gezamenlijk initiatieven ontwikkelen.

Procesmatige randvoorwaarden

Om aan de inhoudelijke versterking van amateurkunstondersteuning te kunnen werken streven we naar een infrastructuur die enerzijds ruimte laat voor provinciale en regionale aandachtspunten en anderzijds uitgaat van een krachtig basisvoorzieningsniveau voor ondersteuning. Om hieraan te kunnen werken gaan we uit van een aantal procesmatige randvoorwaarden.

- 1.** De provinciale opdrachten van de leden van de Raad van Twaalf verschillen in vorm en inhoud en op financieel gebied. Dit moet in acht worden genomen als het gaat om de (mate van) organisatorische inzet van de leden bij het verkennen en aangaan van samenwerking, afstemming en kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van initiatieven. Met het doel om in samenwerking met andere provinciale-, en landelijke ondersteuningsinstellingen (koepels, grootstedelijke instellingen, fondsen, kenniscentra, erfgoedhuizen, etc) te bouwen aan het sterke culturele ecosysteem dat aansluit op de lokale- tot landelijke aandachtspunten.
- 2.** Partijen binnen en buiten de Raad van Twaalf moeten bereid zijn om ontwikkelde kennis en bestaande expertise over goede aanpakken te delen met anderen en/of bereid zijn om binnen samenwerkingsverbanden een voortrekkersrol te vervullen. Het vergt inzet van deze partijen om een open houding en onderling vertrouwen te creëren, zodat er gezamenlijk kan worden gebouwd aan belangrijke thema's, ten dienste aan (behoeften van) de cultuurbeoefenaar.
- 3.** De verticale invulling van landelijk, naar provinciaal en grootstedelijk, naar regionaal en lokaal en vice versa om gedegen samenwerking te realiseren, is niet overal gestroomlijnd of vanzelfsprekend, bijvoorbeeld door verschillende of onduidelijke taak- en rolverdelingen. Het vergt inzet van alle partijen om inzicht te krijgen in deze rolverdeling en het aangaan en versterken van de relaties. Alleen dan is inhoudelijke samenwerking en afstemming op gezamenlijke ambities en het versterken van het ecosysteem mogelijk.

Verkennen en vormgeven

De regeling Versterking Landelijke Infrastructuur Amateurkunsten biedt kansen om gezamenlijk te werken aan inhoudelijke ambities en uitdagingen binnen het amateurkunstenveld. Om dit te kunnen realiseren, is het ook van belang om te investeren in het proces. Een procesmatige verkenning waarbij we onderzoeken hoe we het beste met elkaar en andere partijen kunnen samenwerken en afstemmen is een belangrijk onderdeel van de aanvragen die we als Raad van Twaalf indienen.

Kopgroep

Vanuit elke provinciale instelling (leden Raad van Twaalf) is er een vertegenwoordiger gekozen om de interprovinciale samenwerking vorm te geven. De landelijke werk- en kartrekkersgroep met deze vertegenwoordigers is ontstaan vanuit een verkenning naar inhoudelijke samenwerking. In het kader van de regeling Versterking Landelijke Infrastructuur Amateurkunsten hebben zij bovenstaande inhoudelijke lijnen uitgewerkt, de gezamenlijke tekst opgesteld en de voorbereidende werkzaamheden verricht voor de verkenning naar de gewenste samenwerking in dat kader.

Vanaf 2025 is er voor elke kartrekker vanuit de provinciale instelling ruimte gecreëerd om - in de uitvoering van deze regeling - stappen te zetten in de interprovinciale samenwerking. Hierdoor kunnen de inhoudelijke lijnen verder worden uitgewerkt. Daarnaast biedt het ruimte om interprovinciaal samen te werken en/of af te stemmen op de inhoudelijke lijnen die zijn gekozen binnen de provinciale context. Ook zal worden verkend hoe de gewenste samenwerking moet worden vormgegeven. De uren zullen bijvoorbeeld worden ingezet voor zowel online- als fysieke bijeenkomsten waarbij we gezamenlijk bepalen welke stappen we kunnen zetten op de inhoudelijke lijnen en/of procesmatige uitdagingen en kansen die we signaleren.

Impactgericht werken

Om de kopgroep voor te bereiden op het impactgericht werken aan de effecten nabijheid, relevantie en toegankelijkheid wordt er overkoepelend gewerkt aan dit onderwerp. In eerdere projecten zijn er meerdere initiatieven ontwikkeld en ingezet om beeld te krijgen van de impact op cultuurbeoefenaars en de infrastructuur. Deze kopgroep biedt ruimte om meer kennis te krijgen van impactgericht werken, elkaars initiatieven op het gebied van impact meten en het werken aan een gezamenlijke visie en strategie op het gebied van impact.

Strategisch coördinator

Vanuit de plannen is er ruimte gemaakt voor een strategisch coördinator, die de opdracht heeft om de onderlinge afstemming en samenwerking tussen de kartrekkers mogelijk te maken ten behoeve van de amateurkunst(beoefenaars). Daarnaast verkent de strategisch coördinator welke verbindingen gelegd kunnen worden met partners buiten de Raad van Twaalf in het kader van de Actieagenda Amateurkunstondersteuning en de Bestuurlijke Afspraken Cultuurbeoefening 2025-2028. Door het contact en relatie-opbouw met belangrijke stakeholders kan er bijvoorbeeld afstemming plaatsvinden tussen het landelijk kennisdelingstraject Amateurkunst van het LKCA, het onderzoek van de landelijke koepels en andere potentiële partners.

Tot slot biedt deze rol ruimte om de kansen voor verdere ontwikkeling te signaleren en te analyseren. Zo kan samen met de kartrekkers en betrokken bestuurders de koers worden bepaald voor de periode na deze projectregeling.

Positionering

De kopgroep fungeert in haar rol als het strategische uitvoeringsorgaan voor de Raad van 12. Met de gezamenlijke afstemming onderzoekt de kopgroep ook welke rol zij inneemt ten opzichte van bestaande overlegstructuren en inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van amateurkunst. Op verschillende, nader te bepalen momenten rapporteert de kopgroep hierover via de strategisch coördinator aan de bestuurders van de Raad van 12. Daarnaast geeft de kopgroep advies over haar toekomstige rol met betrekking tot de meerjaren regeling en andere actuele kwesties die vragen om een landelijke, integrale aanpak door de Raad van 12.

Colofon

Haarlem, juli 2025

Met dank aan

Alle samenwerkingspartners van Plein C en betrokkenen uit het werkveld.

Contact

Plein C
Nieuwe Gracht 45-47
2011 ND Haarlem

www.pleinc.nl
info@pleinc.nl
023-7920040